

ಹಿರಿಬಾಗಿಲು

ಉಮಾಶಂಕರ ಎಚ್.ಡಿ.

ಕಲೆ: ಆದಿತ್ಯ ಸದಾಶಿವ್

‘ಛಿದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಕಮಲಕ್ಕನ್ನ ನಾ ನೋಡ್’ ಎಂದು ಮನಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಶಂಭಣ್ಣ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯಿತು. ನಾನಾಗ ಎಂಟನೇ ತರಗತಿ. ಅಣ್ಣ ಪಿಯುಸಿ ಕನಕಪುರದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದನು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಕೇರಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಕ್ಷಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಂದವನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಅದೇನೋ ಮಾತಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲೇ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ‘ಸರೋಜ’ ಎಂದು ಕರೆದು, ‘ಇವ್ವು ನನ್ ತಂಗಿ... ಸುಂದ್ರಿ’ ಎಂದು ಕೆನ್ನೆ ಕಿತ್ತು ಮುತ್ತಿಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಿಂದ ಅಣ್ಣ ಬಂದನು. ಬಂದವನೇ ಅವನೊಂದಿಗೆ ತಗಾದೆ ಶುರುಮಾಡಿದನು. ‘ನಿಂಗ್ಲಾಕೆ ಬೇಕು ಈ ಉಸಾಬರಿ.. ಆ ಸಿದ್ಧಾಕ್ಷಿ ಗೌಡ್ರ ಕಮಲಕ್ಕನ್ನ ಇಟ್ಟೊಂಡಿದಾನಂತೆ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನೀನೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್ತೀಯಂತೆ... ಊರವರೆಲ್ಲ ಹಂಗೇ ಮಾತಾಡ್ತಾವರೆ’ ಎಂದನು. ಎಂದೂ ಈ ತರಹದ ಮಾತಾಡದ ಅವನ ಮಾತು ಅವನಿಗೆ ದಿಗಿಲು ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ಆದರೂ ಸಾವರಿಕೊಂಡು, ‘ಹೋಗೋಗೋ ಅವ್ರವು ಸಂಬಂಧ ಅವರವುಗೇ.. ಸಿದ್ಧಾಕ್ಷಿ ಬತ್ತನೆ ಏನೋ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಏಳೊತಾನೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಅದ್ಲೆ ಇಲ್ಲಸಲ್ಲದ್ದು ಅನ್ನೊತಾರೆ... ಅವರೇಳ್ವೆಟ್ಟು ಇವ್ವು ಬಂದ್ವಿಟ್ಟು’ ಎಂದು ಅವನೂ ತಿರುಗಿಸಿ ಬಾರಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳಿದಳು. ಅಣ್ಣ ಗೊಣಗುತ್ತ ಸುಮ್ಮನಾದನು. ಓದುತ್ತಿರುವ ಮಗ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಲ್ಲ ಅಂತೇಳಿ ಅವು ಚಿಂತಿತಳಾದಳು. ಇಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ನಾನೂ ಕೊಂಚ ಹೆಚ್ಚೇ ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಹೋದೆ.

ಕಮಲಕ್ಕನ್ನ ಹೊಲಗೇರಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಕ್ಕಲಗೇರಿಯ ಸಣ್ಣಯ್ಯನ ಹೆಂಡತಿ. ಕಮಲಕ್ಕನ್ನ ಅವಳ ಜಯಮೃನವರು ಗಂಡ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ತನ್ನ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲೇ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡದಾದ ತೊಟ್ಟಿ ಹಟ್ಟಿ, ಹತ್ತಾರೆಕೆರೆ ಹೊಲ, ಹತ್ತು ವಾಡೆ ಗುಡಾಣ ತುಂಬ ದವಸ ಧಾನ್ಯ, ತೊಟ್ಟಿಯ ಪಕ್ಕದ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಸೂರಿನ ತನಕ ರಾಶಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ತುಂಬಿದ ಮೂಟೆಗಳು, ನಿತ್ಯ ಓಡಾಡುವ ಹತ್ತಾರು ಆಳುಕಾಳು, ಹಲವು ದನಕರುಗಳು ಆ ಮನೆಯ ಸುಖ ಸಂಸಾರದ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಮನೆಯ ಹಿಂದಿನ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದರೆ ನಮ್ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೇ ಕಮಲಕ್ಕನ್ನ ಅವನನ್ನು ಕರೆದು ಏನನ್ನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಊಟವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕಷ್ಟ ಸುಖಕ್ಕೆ ಆತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕಮಲಕ್ಕನ್ನ ಸೀದಾ ಹಿತ್ತಲ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ನಮ್ಮನಿಗೆ ಬಂದು ಅವನೊಡನೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಬಿಕ್ಕಳಿಸುತ್ತಾ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಉದ್ದವಾದ ದೇಹ, ಸಣ್ಣನೆಯ ನಡು, ಎಣ್ಣೆಗಂಪು ಬಣ್ಣ, ಸದಾ ಬಾಚಿರುವ ತಲೆಗೂದಲು, ಗಿಣಿ ಮೂಗು, ಅದನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೂಗುತಿ, ಕಿವಿ ತುಂಬಾ ಓಲೆಗಳು, ಅಗಲವಾದ ಹಣೆಯೊಟ್ಟು ಇವೆಲ್ಲದರಿಂದ ಕಮಲಕ್ಕನ್ನ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಾಗಿದ್ದರೂ